

28.07.2021

18 §
Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Sidra Oy:lle/Halal liha

HEL 2021-007280 T 11 02 00

Päätös

Toimija

Sidra Oy, Kulmavuorenkatu 4 M 2, 00500 Helsinki
y-tunnus 2946742-1

Elintarvikehuoneisto

Halal liha, Kulmavuorenkatu 4 M 2, 00500 Helsinki

Elintarviketurvallisuusyksikön päällikön määräys

1. Myymälään tulee laatia ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelma, johon on kuvattu myymälän toiminnot, kuten lihan sisämarkkinatuonti ja naudanlihan merkintäjärjestelmä. Myymälään tulee laatia näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma, joka sisältää elintarvike- ja pintapuhtausnäytteet.
2. Siivousvälineiden ja laitteiden puhdistamiseen tarkoitettujen välineiden säilytys tulee järjestää hygieenisesti. Siivousvälineiden säilytystä varten tulee olla siivouskaappi.
3. Lihamyly tulee puhdistaa ja desinfioida huolellisesti aina käytön jälkeen. Kulunut leikkuulauta tulee uusia.
4. Helposti pilaantuvia pakkaamattomia elintarvikkeita käsittelevillä henkilöillä tulee olla hygieniapassi.
5. Elintarvikkeiden lämpötiloja tulee mitata vastaanotossa, säilytyksessä ja myynnissä suoraan elintarvikkeesta, ei vain kalusteesta. Lämpötilojen tulee olla lainsäädännön vaatimusten mukaisia, esim. liha enintään 6 °C ja jauheliha enintään 4 °C. Elintarvikkeiden lämpötilojen mitaamiseen tulee hankkia asianmukainen lämpömittari (infrapuna- tai piikkilämpömittari).
6. Salmonellaerityistakuutuotteiden asiakirjojen tulee olla yhdistettävissä lihaeraan.
7. Myynnissä olevien tuotteiden jäljitettävyystiedot tulee säilyttää vähintään vuoden ajan tuotteen vastaanottamisesta.

28.07.2021

8. Tuotteita ei tule myydä viimeisen käyttöpäivän jälkeen.

9. Palvelumyyntitiskillä myynnissä olevista naudanlihoista tulee olla asiakkaiden nähtävillä alkuperämaa- ja erätiedot ja omavalvonnassa tulee olla naudanlihan merkitsemisjärjestelmän mukainen kirjanpito.

Määräaika

Edellä mainitut toimenpiteet on toteutettava 31.8.2021 mennessä.

Täytäntöönpano

Määräystä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto) toisin määrää.

Asiaan liittyvät taustatiedot

Halal liha -myymälään on tehty valvontasuunnitelman mukainen tarkastus 15.4.2021. Tällöin on havaittu että myymälän käytössä on vanhan toimijan omavalvontasuunnitelma, pitkävartiset siivousvälineet säilytetään pienessä wc:n etuhuoneessa, myymälän seinäpinnoissa oli hie-man kulumia, myyntitiskillä ja lihan käsittelyhuoneessa oli kuluneita leikkuulautoja, toimija ei esittänyt hygieniapassia, kylmiön ja myyntikalusteen lämpötiloja ei ollut kirjattu, salmonellaeritystakuutuotteiden asiakirjat eivät olleet yhdistettävissä myynnissä oleviin tuotteisiin, myynnissä olevista naudanlihoista ja naudan jauhelihasta ei ollut esillä erä- ja alkuperämaatietoja ja vastaanottolämpötiloja ei ollut kirjattu. Korjaavat toimenpiteet on edellytetty tehtäväksi 16.5.2021 mennessä (Liite 1 Tarkastuskertomus).

Halal liha -myymälään on tehty uusintatarkastus 9.6.2021, jolloin on todettu, ettei kaikkia epäkohtia ole korjattu määräajassa (Liite 2 Tarkastuskertomus). Korjauksia oli tehty seinäpintoihin, myyntitiskin leikkuulaudat oli uusittu ja lämpötilakirjaukset oli aloitettu. Muita korjauksia ei ollut tehty. Uusintatarkastuksella selvisi lisäksi, ettei myymälässä ole lämpömittaria elintarvikkeiden lämpötilojen mittaamiseen. Selvitettävissä lihojen laboratoriotutkimusten huonoja tuloksia aerobisten mikrobien kokonaisuuden osalta, selvisi ettei lihamyllyä ole puhdistettu kunnolla, myllyn puhdistusvälineitä säilytetään epähygieenisesti, eikä toimijalla ole tietoa lihojen viimeisistä käyttöajankohdista.

Kuuleminen

Toimijaa on kuultu elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaisesta määräyksestä sekä asetettavasta määräajasta 18.6.2021 päivätyllä kirjeellä. (Liite 3)

Toimija ei ole antanut vastinetta määräaikaan mennessä.

28.07.2021

Päätöksen perustelut

Neuvonnasta, opastuksesta ja kehotuksesta huolimatta Sidra Oy ei ole korjannut kaikkia tarkastuksilla havaittuja epäkohtia. Koska Sidra Oy ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin huoneistossa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi, on epäkohtien korjaamiseksi tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys.

Elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos:

- 1) elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai
- 2) elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan.

Elintarvikesäännösten vastaisuus on määrättävä korjattavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Elintarvikelain (297/2021) 15 §:n mukaan elintarvikealan ja kontaktimateriaalialan toimijalla on oltava järjestelmä, jonka avulla toimija tunnistaa ja hallitsee toimintaansa liittyvät vaarat ja varmistaa, että toiminta täyttää elintarvikesäännöksissä asetetut vaatimukset. Toimijan on kirjattava omavalvonnan tulokset riittävällä tarkkuudella. Elintarvikealan toimijan tuodessa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 artiklassa 8 tarkoitettujen salmonellaa koskevien erityistakuiden piiriin kuuluvia elintarvikkeita Euroopan unionin toisesta jäsenvaltiosta Suomeen, omavalvontaan on sisällyttävä kyseisiä elintarvikkeita koskeva näytteenotto- ja tutkimussuunnitelma salmonellan varalta. Sidra Oy:llä ei ollut ajantasaista omavalvontasuunnitelmaa myymälän toimintaan eikä sisämarkkinatuontiin, eikä näytteenotto- ja tutkimussuunnitelmaa.

Yleisen elintarvikehygieniasetuksen (852/2004, liite II luku II) mukaan elintarvikkeiden käsittelyalueiden pinnat (mukaan lukien laitteiden pinnat) ja erityisesti elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat on pidettävä hyvässä kunnossa, ja niiden on oltava helposti puhdistettavia ja tarvittaessa desinfiointavia. Työvälineiden ja laitteiden puhdistamiseen, desinfiointiin ja säilyttämiseen on oltava tarvittaessa asianmukaiset tilat. Luvussa V todetaan, että kaikki elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat esineet, välineet ja laitteet on puhdistettava tehokkaasti ja tarvittaessa desinfiointava. Puhdistus ja desinfiointi on suo-

28.07.2021

ritettava riittävän usein saastumisriskin välttämiseksi. Sidra Oy:n myymälässä pitkävartiset siivousvälineet säilytettiin wc:n etuhuoneessa. Lihamylyn puhdistamiseen käytetyt harjat säilytettiin lattianpesuletkun vieressä lattianrajassa. Puhdistetussa lihamylyssä oli likaa ja pinttynyttä rasvaa. Lihakäsittelytilan leikkuulauta oli kulunut ja vaikeasti puhdistettavissa.

Elintarvikelain 19 §:n mukaan pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita elintarvikehuoneistossa käsittelevällä henkilöllä on oltava elintarvikehygieenistä osaamista osoittava Ruokaviraston hyväksymän mallin mukainen hygieniapassi, jos hän on työskennellyt pakkaamattomien helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittelyä edellyttävissä tehtävissä vähintään kolme kuukautta. Toimijalla ei ollut esittää hygieniapassia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen elintarvikehygieniasta (318/2021) 23 §:n mukaan toimijan on noudatettava seuraavia elintarvikkeiden säilytyslämpötilavaatimuksia: Jauheliha sekä jauhettu maksa on säilytettävä korkeintaan 4 °C:ssa. Muut helposti pilaantuvat elintarvikkeet on säilytettävä korkeintaan 6 °C:ssa. Yleisen elintarvikehygieniasetuksen (852/2004, liite II, luku IX) mukaan raaka-aineita, valmistusaineita, puolivalmiita tuotteita ja valmiita tuotteita, joissa patogeeniset mikro-organismit saattavat lisääntyä tai joissa saattaa muodostua toksineja, ei saa säilyttää lämpötiloissa, jotka saattavat aiheuttaa terveysriskin. Kylmäketjua ei saa katkaista. Sidra Oy oli kirjannut elintarvikkeiden vastaanottolämpötilaksi 2 °C, vaikka myymälässä ei ollut lämpömittaria, jolla lämpötilaa voisi mitata. Palvelumyyntitiskissä myynnissä olevien lihojen lämpötilat olivat 8,4 – 11,3 °C, vaikka kalusteen lämpötila oli kalusteen mittarin mukaan 5,7 °C. Lämpötilaseurannassa oli luotettu kalusteen mittariin eikä elintarvikkeiden lämpötiloja ollut varmistettu.

Elintarvikelain 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan. Elintarvikelain 22 §:n mukaan toimijan on säilytettävä elintarvikkeiden jäljitettävyystietoja vähintään yksi vuosi elintarvikkeiden lähettämisestä tai vastaanottamisesta. Sidra Oy:llä ei ollut tietoa myymiensä tuotteiden viimeisistä käyttöpäivistä. Pakkausten tietoja ei ollut säilytetty eivätkä salmonellaerityistakuutuotteet olleet yhdistettävissä asiakirjoihin.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1760/2000 II osion I jakson mukaan pakatun ja leikatun naudanlihan tai naudanlihatuot-

28.07.2021

teen tai naudanlihaa sisältävien jauhelihojen pakollisia alkuperämerkintöjä ovat erätunnus, alkuperä –merkintä, teurastettu –merkintä, leikattu –merkintä leikatussa lihassa tai valmistettu –merkintä jauhelihassa. Komission asetus (EY) N:o 1825/2000 5c §:n mukaan irtomyynnissä olevan naudanlihan ja siitä valmistetun jauhelihan välittömässä läheisyydessä näkyvällä tavalla merkittynä on oltava vastaavat alkuperätiedot kuin lihapakkauksissa lukuun ottamatta naudanlihan osalta teurastamoiden ja leikkaamoiden hyväksymisnumeroita. MMM asetuksen (434/2008) 3 §:n mukaan pakollisen naudanlihan merkintäjärjestelmän kuvaus on liitettävä toimijan elintarvikelain mukaiseen omavalvontaan. Järjestelmä on pidettävä ajan tasalla. Järjestelmää koskeva kirjanpito on säilytettävä vähintään kaksi vuotta lukuun ottamatta vähittäismyymälöitä, joiden osalta kirjanpidon säilytysaika on vähintään yksi vuosi. Sidra Oy:n myymälässä ei ollut ilmoitettu asiakkaille kirjallisesti myynnissä olevan naudanlihan alkuperä- tai erätietoja eikä toimijalla ole omavalvonnassa lainsäädännön edellyttämää naudanlihan merkitsemisjärjestelmää.

Elintarvikelain 78 §:n mukaan edellä 9 luvussa tarkoitettussa muussa kuin 67 §:ssä tarkoitettussa elintarvikevalvonnan seuraamusmaksua koskevassa päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimusta on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai vastaavasti oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

1. Tarkastuskertomus 15.4.2021.
2. Tarkastuskertomus 9.6.2021.
3. Sidra Oy:n kuuleminen 18.6.2021.

Sovellettavat oikeusohjeet

Elintarvikelaki (297/2021) 1, 6, 15, 19, 22, 27, 55, 75, 78 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta (318/2021) 23 §
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 (Yleinen elintarvikehygieniasetus), liite II
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä, artikla 8
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1760/2000 II osio, I jakso
Komission asetus (EY) N:o 1825/2000, 5c §

28.07.2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus naudanlihan merkitsemisestä
(434/2008) 3 §

Toimivaltaperuste

Kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto on elintarvikelain
(297/2021) 27 §:n mukainen kunnan valvontaviranomainen. Ympäristö-
ja lupajaosto on siirtänyt päätäntävaltaansa edelleen elintarviketurvalli-
suusyksikön päällikölle.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet asiassa

Mikäli epäkohtia ei ole korjattu määräaikaan mennessä, kaupunkiym-
päristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle voidaan esitellä päätö-
sehdotus, jossa elintarviketurvallisuusyksikön päällikön antamaan mää-
rystä tultaisiin tehostamaan uhkasakolla. Uhkasakon suuruus voisi ol-
la 20 000 euroa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

Tiedoksiantotapa

Pöytäkirjanote toimitetaan haastetiedoksiantona Sidra Oy:lle

Lisätiedot

Paula Eskelinen, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 32081
paula.eskelinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuskertomus 15.4.2021
- 2 Tarkastuskertomus 9.6.2021
- 3 Kuuleminen 18.6.2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus, elintarvikelain mukainen viranhaltijan päätös

Otteet

Ote

Vastaanottaja

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimus, elintarvikelain mukainen
viranhaltijan päätös

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö

28.07.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 18 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto.

Ympäristö- ja lupajaoston asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Elintarviketurvallisuusyksikkö
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

9 (9)

28.07.2021

Minna Ristiniemi
vs. yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.07.2021.